

Autor(ka): Bc. Romana Zvolánková
Obor: Ajn-Přn
Datum odevzdání posudku: 18. 5. 2021
Oponent diplomové práce: Mgr. Jan Flašar

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Znalosti o neživé přírodě u žáků základních škol

Práce obsahuje 69 stran textu, 5 stran příloh a cituje 64 literárních pramenů.

Hodnocení obsahové stránky práce:

Práce je obecně velmi dobře uspořádaná. Autorka v úvodu stanovuje cíl práce: zjistit, jaké znalosti mají žáci základních škol o neživé přírodě a s jakými obtížemi se při výuce v této oblasti setkávají. Zároveň jsou zde stanoveny tři výzkumné otázky: 1. Jsou znalosti o neživé přírodě u chlapců a dívek srovnatelné? 2. V jaké oblasti neživé přírody budou žáci dosahovat nejlepších výsledků? 3. Jaká bude úspěšnost žáků z didaktického testu? K dosažení cíle a ke zhodnocení výzkumných otázek je navržen didaktický test. Rešeršní část je výborně zpracována a shrnuje teoretické poznatky potřebné k praktickému výzkumu. Autorka mapuje učivo o neživé přírodě v různých učebnicích přírodopisu a také téma neživé přírody v RVP. V neposlední řadě jsou zmíněny výsledky výzkumu znalostí o (neživé) přírodě nejen v ČR, ale i napříč světem. V praktické části autorka vytvořila didaktický test, kterým prověřovala znalosti žáků o neživé přírodě. Metodika výzkumu v této praktické části je jasně a srozumitelně popsána, včetně uvedení didaktického testu v příloze. Otázky v testu rovnoměrně zastupovaly různá témata neživé přírodovědy a při jejich tvorbě autorka vycházela z učiva obsaženého v jednotlivých učebnicích přírodopisu. Otázky byly otevřené i uzavřené, různě obodované podle náročnosti. Testování byli žáci 2. stupně ZŠ. Kvůli uzavřeným školám v rámci protiepidemických opatření byl test distribuován online a absolvovalo ho 1043 (!) žáků z různých krajů ČR. Výsledková část je kvalitně zpracována. Autorka vhodně statisticky vyhodnocovala získané výsledky, resp. jednotlivé odpovědi v testu tak, aby byla schopna odpovědět na stanovené výzkumné otázky. Získaná data jsou vhodně prezentována ve formě tabulek i grafů. Zajímavé je i uvedení některých získaných nesprávných odpovědí – to umožňuje čtenáři získat bližší představu o tom, kde jsou slabá místa tohoto tématu a kde žáci často chybují. Na závěr výsledkové části autorka konstatuje, že dívky byly v testu úspěšnější než chlapci, celková úspěšnost testu byla cca 72 % a nejslabší výsledky byly dosaženy v části testu zabývající se vzduchem, vodou a půdou. Pro porovnání se získanými výsledky je ve výsledkové části dále uveden polostrukturovaný rozhovor s učitelkou přírodopisu, který je zaměřen na slabá místa výuky témat neživé přírodovědy. V diskuzi autorka porovnává své dosažené výsledky s výzkumy podobného charakteru, ačkoli takových prací mnoho není. Autorka dále porovnává výsledky didaktického testu s výstupy z rozhovoru, označuje slabá místa výuky a hledá možnosti jejího vylepšení pro další použití.

Hodnocení formální stránky práce:

Po formální stránce je práce kvalitní. Členění práce odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce, je logicky uspořádané a přehledné. Citované zdroje jsou v textu řádně vyznačeny a jejich seznam je kompletní a uspořádaný. Grafické zpracování přiložených tabulek, grafů a obrázků (včetně příloh) má velmi vysokou, nadstandardní úroveň. Tyto grafické prvky vhodně doplňují na správných místech text a díky jasným odkazům v textu je snadné je nalézt. Překlepy a pravopisné chyby se v práci nevyskytují.

Závěr:

Cíle práce, který autorka v úvodu práce stanovila, bylo dosaženo. Navržená didaktický test byl vhodným prostředkem pro získání odpovědí na výzkumné otázky. Získané výsledky byly správně zpracovány a diskutovány. Práce přinesla množství zpracovaných dat, z nichž autorka samostatně vyvodila patřičné závěry a navrhla některá vylepšení. Velmi důležité je potvrzení, že témata neživé přírody patří k méně atraktivním částem výuky přírodopisu. Je tedy třeba se při výuce těmito tématům – zvláště těm zanedbávaným – vhodným způsobem věnovat. Na výsledky této práce tedy mohou navázat i učitelé v praxi, kteří hledají způsob, jak výuku těchto témat lépe pojmout. Práci proto považuji za přínosnou a zdařilou a doporučuji ji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

Jak vylepšit výuku/znalosti žáků o tématu „voda-vzduch-půda“? Měla by se tato problematika vyučovat v přírodopisu?

Didaktický test zpracovalo velké množství respondentů, což se na první pohled jeví jako výhoda. Je vhodné používat online test i při dalších výzkumech, bez ohledu na zavřené nebo otevřené školy?

Návrh na klasifikaci diplomové práce: výborně

Podpis oponenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 18. 5. 2021

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------------	---------	-------------	-------	-----------